

Народна банка Србије

PREGLAD DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

20–24. maj 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Maj 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 24. 5. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.304,72	0,03%	27,79%
Dow Jones Industrial	SAD	39.069,59	-2,33%	19,24%
NASDAQ	SAD	16.920,79	1,41%	33,25%
Dax 30	Nemačka	18.693,37	-0,06%	18,36%
CAC 40	Francuska	8.094,97	-0,89%	11,97%
FTSE 100	Velika Britanija	8.317,59	-1,22%	9,86%
NIKKEI 225	Japan	38.646,11	-0,36%	25,47%
Shanghai Composite	Kina	3.088,87	-2,07%	-3,51%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Nemačka	2y	3,08%	10,1
	10y	2,58%	6,8
Francuska	2y	3,17%	8,9
	10y	3,06%	6,5
Španija	2y	3,29%	10,5
	10y	3,34%	7,5
Italija	2y	3,48%	13,8
	10y	3,89%	7,7
UK	2y	4,45%	18,9
	10y	4,26%	13,4
SAD	2y	4,95%	12,2
	10y	4,47%	4,4
Kanada	2y	4,23%	0,1
	10y	3,60%	-2,6
Japan	2y	0,34%	0,6
	10y	1,00%	5,6

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0847	-0,20%	1,25%	USD/EUR	0,9219	0,20%	-1,24%
EUR/GBP	0,8519	-0,45%	-2,12%	USD/GBP	0,7853	-0,25%	-3,34%
EUR/CHF	0,9917	0,49%	2,05%	USD/CHF	0,9143	0,69%	0,78%
EUR/JPY	170,21	0,63%	13,54%	USD/JPY	156,92	0,83%	12,14%
EUR/CAD	1,4814	0,11%	1,41%	USD/CAD	1,3657	0,32%	0,14%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,91%	0,9	76,2	5,31%	0,0	25,0	5,20%	0,0	77,2	1,46%	0,0	0,9
1M	3,79%	-0,7	59,4	5,33%	0,8	19,2	5,21%	0,0	73,4	1,45%	0,3	2,7
3M	3,81%	-2,2	35,1	5,34%	1,7	11,8	5,19%	8,0	44,0	1,52%	-1,6	25,4
6M	3,78%	-1,1	1,1	5,32%	3,3	7,8	5,15%	12,6	9,3	1,61%	-0,9	56,2
12M	3,73%	8,4	-21,4	5,20%	7,8	19,8	5,04%	17,5	-28,1	1,65%	0,0	115,0

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T2 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0,25	14. 9. 2023.	6. 6. 2024.	3,75
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	12. 6. 2024.	5,25–5,50
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	20. 6. 2024.	5,25
Banka Kanade	5,00	0,25	12. 7. 2023.	5. 6. 2024.	4,75
Narodna banka Švajcarske	1,50	-0,25	21. 3. 2024.	20. 6. 2024.	1,25

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%);

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,20% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0805 do 1,0884 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0818 do 1,0866 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedjeljak nije bilo veće promene vrednosti kursa EUR/USD, kako su tržišni učesnici iščekivali objavljivanje ekonomskih podataka, koji su usledili kasnije u toku nedelje. Predsednica FED-a iz Klivlenda Mester izjavila je da se privreda SAD u prvom tromesečju pokazala otpornijom nego što je većina članova FED-a očekivala i da nije izvesno u kom smeru će se inflacija kretati u narednih nekoliko meseci, nakon čega je dolar ojačao. Valutni par EUR/USD dan je završio na nivou od 1,0866 američkih dolara za evro, što predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju tokom posmatrane nedelje.

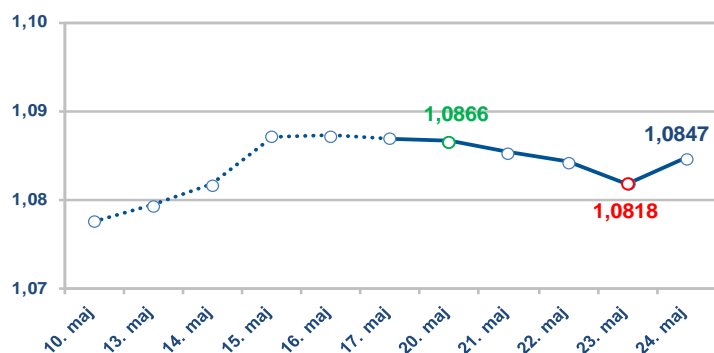
U utorak je evro oslabio nakon objavljivanja podataka o proizvođačkim cenama u Nemačkoj, koje su u aprilu povećane za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,3%. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su niže za 3,3%, dok se očekivao manji pad, od 3,1%, nakon pada od 2,9% s kraja marta. Kasnije u toku dana dolar je ojačao nakon obraćanja člana Odbora guvernera Volera, koji je izjavio da, ako ekonomski podaci u naredna tri do pet meseci pokažu da se ekonomija kreće u željenom smeru, onda FED može da razmišlja o smanjenju kamatnih stopa kasnije u toku ove godine ili početkom naredne godine.

Evro tokom izveštajnog perioda oslabio za 0,20% prema američkom dolaru

U sredu je jačanje dolara nastavljeno, usled očekivanja tržišnih učesnika da će biti potrebno da kamatne stope FED-a ostanu na povišenom nivou nešto duži vremenski period. Nakon zatvaranja evropske sesije trgovanja objavljen je zapisnik sa sastanka FED-a, održanog od 30. aprila do 1. maja, koji je pokazao da je bilo rasprave o tome da li je monetarna politika dovoljno restriktivna, kao i da je veliki broj zvaničnika iskazao zabrinutost da će proces dezinflacije trajati duže nego što je prethodno očekivano, usled čega je dolar dodatno ojačao.

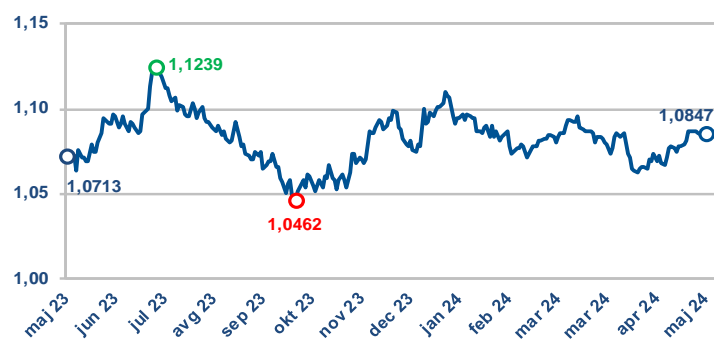
U četvrtak je evro inicijalno ojačao nakon objavljivanja podataka o kompozitnim PMI indeksima za zonu evra i Nemačku, koji su ukazali na rast privredne aktivnosti. Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za maj, povećan je na 52,3, sa 51,7 (koliko je iznosio u aprilu), čime se našao na najvišem nivou u prethodnoj godini dana. Kompozitni PMI indeks za Nemačku je povećan na 52,2 (sa 50,6, koliko je iznosio u aprilu), dok se očekivao blaži rast, na 51,0. Kasnije u toku dana objavljeni su podaci o kompozitnom PMI indeksu za SAD, koji je prema preliminarnim podacima za maj povećan sa 51,3 na 54,4, iako je očekivano smanjenje na 51,2, nakon čega je dolar znatnije ojačao. Kurs EUR/USD na dnevnom nivou zabeležio je pad, a dan je završio na nivou od 1,0818 američkih dolara za evro, što predstavlja najnižu vrednost zabeleženu na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

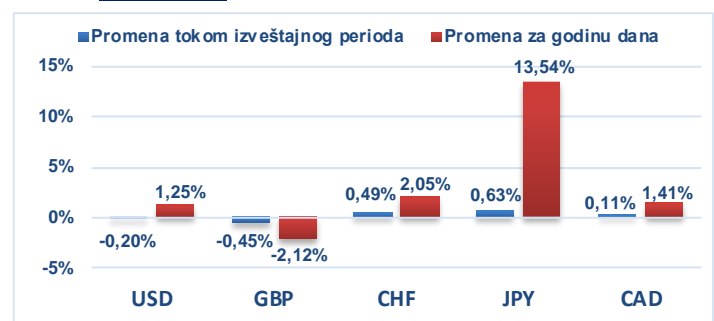
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak je kurs EUR/USD zabeležio rast, kako su tržišni učesnici zatvarali pozicije (nakon jačanja dolara tokom čitave nedelje), očekujući da će FED ipak nešto ranije krenuti sa smanjenjem kamatnih stopa. Takođe, član Upravnog saveta ECB-a Nagel izjavio je da naredno smanjenje kamatnih stopa ECB-a ne bi trebalo da usledi odmah nakon juskog smanjenja, te da bi za takav korak ipak trebalo sačekati septembarski sastanak, što je uticalo na jačanje evra.

Kurs EUR/USD izveštajni period završio je na nivou od 1,0847 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD povećani su duž skoro cele krive, posebno na delu od oko dve do tri godine. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 12 b.p., na 4,95%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 4 b.p., na 4,47%.

Na rast prinosa tokom izveštajnog perioda najvećim delom su uticali objavljeni podaci o kompozitnom *PMI* indeksu za SAD, koji su ukazali na nastavak rasta poslovne aktivnosti. Zapisnik sa sastanka FED-a pokazao je da je ipak bilo rasprave o tome da li je monetarna politika dovoljno restriktivna, uprkos izjavama predsednika FED-a Pauela da je po tom pitanju uspostavljen konsenzus. Pored toga, tokom nedelje, nekoliko zvaničnika FED-a upozorilo je da kamatne stope treba da ostanu na povišenom nivou dok se FED dodatno ne uveri da se inflacija kreće ka cilju.

Zapisnik sa sastanka FED-a, održanog od 30. aprila do 1. maja pokazao je da većina zvaničnika FED-a veruje da je potrebno da kamatne stope budu zadržane na povišenom nivou duži vremenski period, dok je nekoliko zvaničnika istaklo sumnju da je monetarna politika dovoljno restriktivna. Takođe, većina zvaničnika smatra da će se inflacija vratiti na ciljani nivo od 2% u srednjem roku, ali da će proces dezinflacije trajati duže nego što je prethodno očekivano.

Kompozitni *PMI* indeks za SAD, prema preliminarnim podacima za maj, povećan je sa 51,3 na 54,4, dok je očekivano smanjenje na 51,2. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je sa 51,3 na 54,8 i našla se na najvišem nivou u poslednjoj godini dana, dok je očekivan pad na 51,2. Komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor takođe je povećana, sa 51,1 na 52,4, a ukupan *PMI* indeks proizvodnog sektora povećan je sa 50,0 na 50,9, dok je očekivano da iznosi 49,9.

Kompozitni *PMI* indeks za SAD u maju povećan sa 51,3 na 54,4, iako je očekivan pad na 51,2

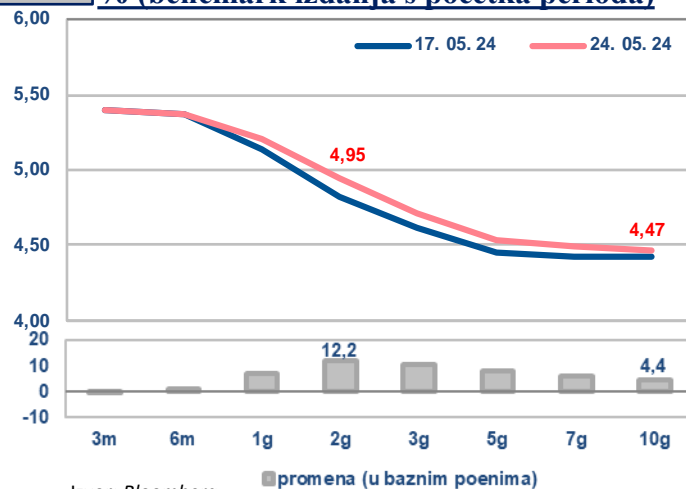
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, tokom nedelje koja se završila 18. maja, smanjen je sa 223 hiljade na 215 hiljada (revidirano sa 222 hiljade), dok je očekivano da iznosi 220 hiljada. Broj onih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u prethodnoj nedelji povećan je sa 1,786 mln na 1,794 mln (revidirano sa 1,794 mln), dok se očekivalo da iznosi 1,793 mln.

Član Odbora guvernera Voler izjavio je da, ako ekonomski podaci u naredna tri do pet meseci pokažu da se ekonomija kreće u željenom smeru, FED može da razmišlja o smanjenju kamatnih stopa u toku ove godine ili početkom naredne godine. Voler je naglasio da trenutno ništa ne ukazuje na to da bi zadržavanje kamatnih stopa na povišenom nivou moglo da izazove potrese u ekonomiji.

Porudžbine trajnih dobara u SAD, prema preliminarnim podacima za april, povećane su za 0,7% u odnosu na prethodni mesec, dok je očekivan pad od 0,8%, nakon rasta od 0,8% u martu (revidirano sa 2,6%). Nove porudžbine bez transportnih sredstava beleže rast od 0,4%, iznad očekivanja (0,1%), nakon što su u martu na mesečnom nivou ostale nepromenjene (0,0%, revidirano sa 0,2%).

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

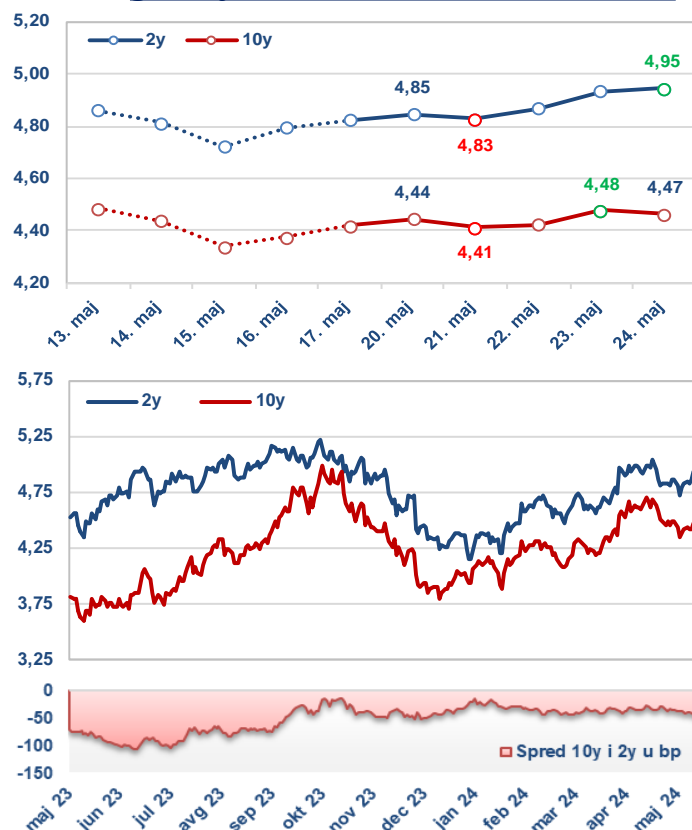
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni <i>PMI</i> indeks, preliminarno	Maj	51,2	54,4	51,3
Porudžbine trajnih dobara, preliminarno	April	-0,8%	0,7%	0,8%
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	18. maj	220	215	223

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica povećani su duž krive, osim na najkraćim ročnostima (do šest meseci), gde su ostali gotovo nepromenjeni. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 10 b.p., na 3,08%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 7 b.p., na 2,58%.

Prinosi su tokom nedelje porasli nakon objavljivanja snažnih kompozitnih PMI indeksa u zoni evra, Nemačkoj i SAD, kao i nakon objave zarada u zoni evra, koje su u prvom tromesečju ubrzale rast, što je smanjilo verovatnoću većeg broja smanjenja kamatnih stopa u ovoj godini.

Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za maj, povećan je sa 51,7 na 52,3, što je najviši nivo u prethodnoj godini dana (očekivano 52,0). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor ostala je nepromenjena (53,3), a komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana je sa 47,3 na 49,6, što je najviši nivo od marta 2023. Ukupan PMI indeks proizvodnog sektora povećan je sa 45,7 na 47,4 (očekivano 46,1), što je najviši nivo od februara 2023.

Prema preliminarnim podacima za maj, kompozitni PMI indeks za Nemačku povećan je sa 50,6 na 52,2 (očekivano 51,0), što je najviši nivo u prethodnoj godini dana. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je sa 53,2 na 53,9, što je najviši nivo od juna 2023. godine, a komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana je sa 45,4 na 48,9. Ukupan PMI indeks proizvodnog sektora povećan je sa 42,5 na 45,4 (očekivano 43,5).

Zarade u zoni evra u prvom tromesečju porasle za 4,7% (na godišnjem nivou), nakon 4,5% u prethodnom tromesečju

Zarade u zoni evra su porasle za 4,7% u prvom tromesečju u odnosu na prvo tromesečje 2023, nakon međugodišnjeg rasta od 4,5% u četvrtom tromesečju 2023, dok su mnogi očekivali da će rast usporiti ili ostati nepromenjen u odnosu na prethodno tromesečje. Ekonomisti ECB-a očekuju da će rast zarada ostati na povišenom nivou ove godine, ali da će pritisci na zarade usporiti. Zarade u Nemačkoj u prvom tromesečju porasle su za 6,2% u odnosu na prvo tromesečje 2023, što je više nego što su mnoge banke procenjivale.

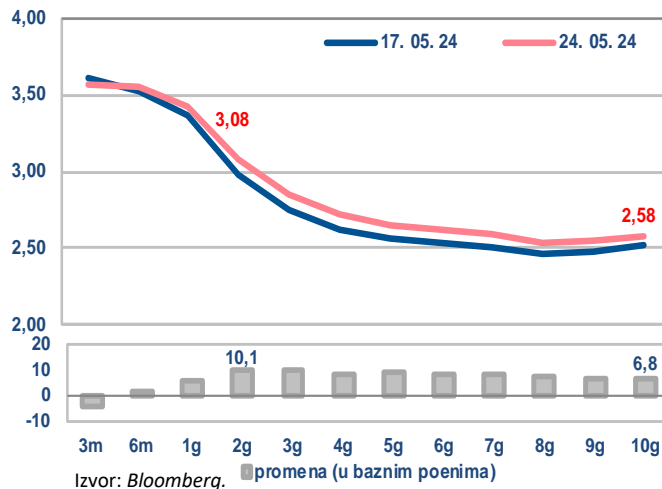
Zvaničnik ECB-a Nagel izjavio je da ga nije iznenadilo što su podaci o rastu zarada u prvom tromesečju bili jači od očekivanja i da to ne bi trebalo da utiče na odluku ECB-a o ublažavanju monetarne politike na sastanku u junu. On je izjavio da će odluke o sledećem smanjenju kamatnih stopa zavisiti od podataka koji budu objavljeni, ali da naredno smanjenje kamatnih stopa ne bi trebalo da usledi odmah nakon junskog smanjenja, te da bi ECB ipak trebalo da sačeka sastanak u septembru.

Prema finalnim podacima, stopa rasta BDP-a u Nemačkoj u prvom tromesečju tekuće godine iznosila je 0,2% u odnosu na prethodno tromesečje, dok je godišnja stopa rasta BDP-a iznosila -0,2%. Oba podatka su bila u skladu sa očekivanjima i preliminarnim procenama.

Proizvođačke cene u Nemačkoj u aprilu su na mesečnom nivou povećane za 0,2% (očekivano 0,3%), nakon rasta od 0,2% u martu, dok su na godišnjem nivou proizvođačke cene niže za 3,3% (očekivano -3,1%), nakon pada od 2,9% s kraja marta.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

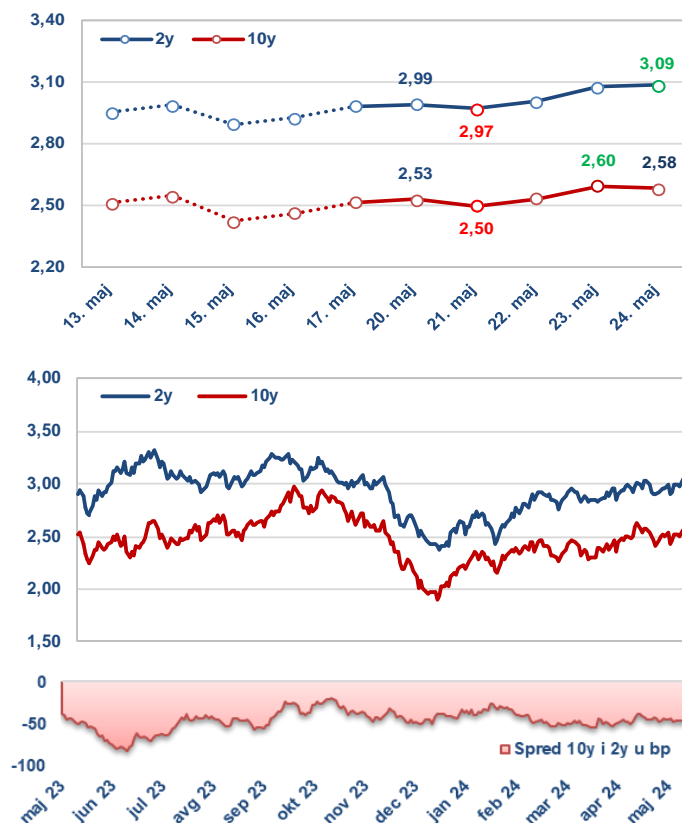
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks u zoni evra, preliminarno	Maj	52,0	52,3	51,7
Kompozitni PMI indeks u Nemačkoj, preliminarno	Maj	51,0	52,2	50,6
Stopa rasta proizvođačkih cena u Nemačkoj, M/M	April	0,3%	0,2%	0,2%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

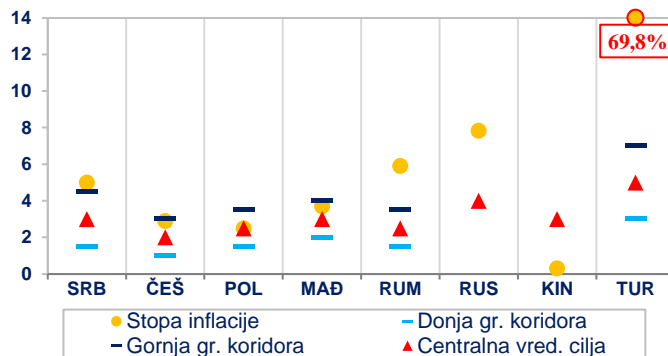
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T2, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13. 7. 2023.	13. 6. 2024.	6,05
Češka (CNB)	5,25	-0,50	2. 5. 2024.	27. 6. 2024.	4,60
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	5. 6. 2024.	5,75
Mađarska (MNB)	7,25	-0,50	21. 5. 2024.	18. 6. 2024.	6,55
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	5. 7. 2024.	6,60
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21. 3. 2024.	27. 6. 2024.	51,10
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15. 12. 2023.	7. 6. 2024.	15,60
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15. 8. 2023.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T2 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Rumunija je 21. maja na međunarodnom finansijskom tržištu uspešno realizovala *dual-transche* emisiju evroobveznica u evrima ročnosti osam i 13 godina u ukupnom iznosu od 3,2 mlrd evra.

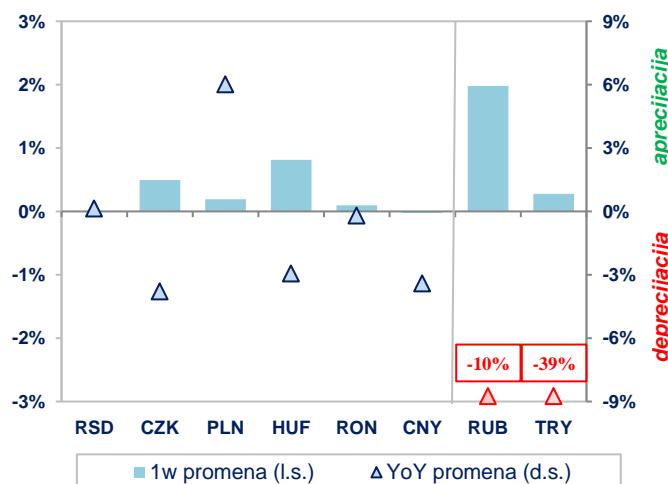
- **Obveznica ročnosti osam godina** (dospeće 2032) emitovana je po stopi prinosa od **5,326%**, uz kuponsku stopu od 5,250%. Realizacija je iznosila 1,8 mlrd evra, dok je tražnja premašila 3,5 mlrd evra.
- **Obveznica ročnosti 13 godina** (dospeće 2037) emitovana je po stopi prinosa od **5,686%**, uz kuponsku stopu od 5,625%. Realizacija je bila na nivou od 1,4 mlrd evra, a tražnja preko 2,9 mlrd evra.

Rumunija je od početka godine nekoliko puta izašla na međunarodno tržište, a s novim transakcijama **iznos zaduživanja ovim putem dostigao je 11,5 mlrd u dolarskoj protivvrednosti**. Istovremeno, **Rumunija je otvorila tender ponudu investitorima da prevremeno prodaju** (odnosno da Rumunija prevremeno otkupi) evroobveznice u evrima koje dospevaju u oktobru 2024. i oktobru 2025. godine.

Centralna banka Mađarske smanjila je referentnu kamatnu stopu za 50 b.p., na nivo od **7,25%**, u skladu sa očekivanjem analitičara, pri čemu se smatra da je **ovo najverovatnije pretposlednje smanjenje referentne stope u trenutnom ciklusu ublažavanja monetarne politike**. Ovo predstavlja osmo uzastopno smanjenje referentne stope (ukupno 575 b.p.). Odluka je **u skladu sa izjavom zamenika guvernera Viraga**, koji je nagovestio da će se **ciklus ublažavanja monetarne politike završiti u junu**, uz ograničenu mogućnost za eventualna smanjenja referentne stope u drugoj polovini godine.

Centralna banka Turske zadržala je referentnu stopu na nivou od **50,00%**, što je u skladu sa očekivanjima analitičara i sa odlukom s prethodnog sastanka u aprilu, na kojem je takođe zadržana referentna stopa na nepromenjenom nivou (nakon što je u martu neočekivano povećana referentna stopa za 500 b.p.). U saopštenju se navodi da je pri donošenju odluke uzeto u obzir **kašnjenje efekata dosadašnjeg pooštrenja monetarne politike**, pri čemu se ipak ponavlja da ostaju veoma pažljivi na inflacione rizike. Ističe se da će monetarna politika biti pooštrena u slučaju da se pogoršaju inflatorni uslovi.

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	5,800	-7,0	-44,0
Češka	4,242	14,8	-39,0
Poljska	5,787	14,4	-25,1
Mađarska	6,963	33,8	-91,9
Rumunija	6,730	6,0	-40,2
Turska	25,700	0,0	1533,0
Kina	2,292	-1,3	-45,8

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (*Refinitiv*) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od 3,05% i kretala se u rasponu od 2.334,33 do 2.426,61 dolar po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

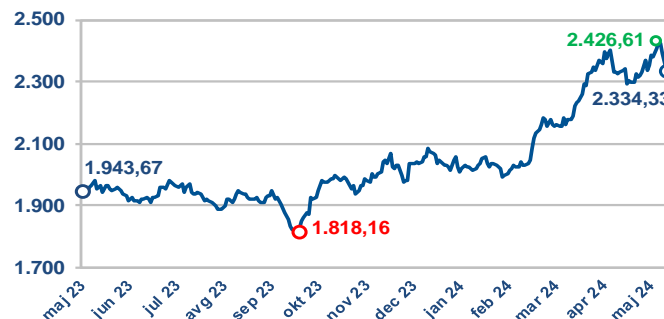
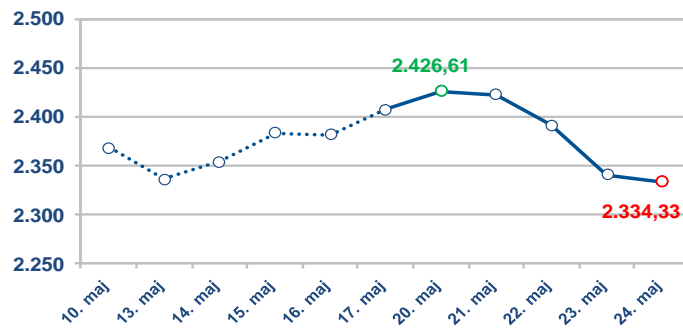
Na pad cene zlata uticalo je sledeće: suprotno očekivanjima, tenzije na Bliskom istoku nisu porasle nakon pada helikoptera u kome je poginuo predsednik Irana; jačanje vrednosti dolara; izjave pojedinih predstavnika FED-a da će se inflacija postepeno smanjivati tokom godine, da FED ne žuri s prvim smanjenjem nivoa kamatne stope i da će centralna banka SAD verovatno zadržati visoke stope duže nego što je planirano.

Cena zlata smanjena za 3,05% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.334,33 dolara po unci

Na ograničenje daljeg pada cene zlata uticali su: rast neizvesnosti od moguće destabilizacije na Bliskom istoku nakon napada Izraela na položaje Hamasa u Rafi, kao odgovor na raketni napad Hamasa iz Gaze ka Tel Avivu, povećao je rizik od daljeg širenja ratnog sukoba, što bi moglo dovesti do opšte geopolitičke nestabilnosti i usporavanja globalne ekonomije; rekordno visoka tražnja za bakrom u svetu, uz spremnost potrošača u Kini da plate i mnogo višu cenu; očekivanja da bi s padom stope inflacije u aprilu FED mogao da preispita politiku kamatne stope i ranije započne sa njenim smanjivanjem iste, što bi podstaklo rast cene zlata.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent smanjena je za 2,21% i kretala se u rasponu od 81,36 do 83,71 dolar po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

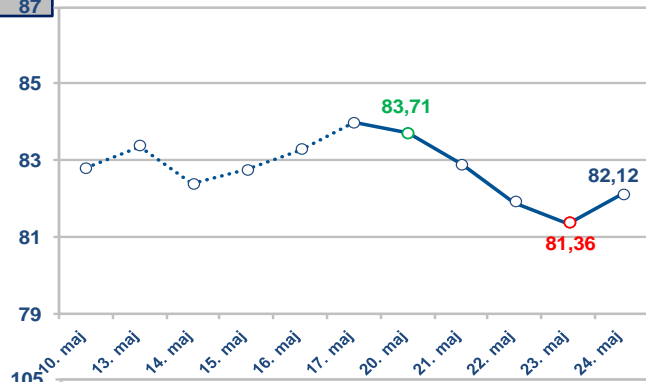
Na pad cene nafte uticali su: izveštaj Međunarodne agencije za energetiku (IEA) o povećanju proizvodnje nafte u Iranu na najviši nivo od uvođenja sankcija SAD naftnoj industriji Irana 2018. godine; vesti o povećanju proizvodnje nafte u Iranu i Ujedinjenim Arapskim Emiratima pred sastanak OPEC+ na kome će se razmatrati o novim proizvodnim kvotama do kraja godine; izveštaji Američke agencije za informacije o energetici (EIA) i Američkog instituta za naftu (API) o rastu zaliha sirove nafte u SAD; zabrinutost zbog visokih kamatnih stopa, koje mogu usporiti privredni rast i smanjiti potražnju za gorivom, kao i povećan broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije Baker Hughes.

Cena nafte smanjena za 2,21% i na kraju posmatranog perioda iznosila 82,12 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su: strah od eskalacije sukoba između Izraela i Irana; smanjen obim proizvodnje nafte u Rusiji; rast zabrinutosti stranih naftnih kompanija u Venezueli da od SAD neće na vreme dobiti nove dozvole za nastavak rada posle 31. maja, nakon ponovnog uvođenja sankcija od strane Vašingtona u aprilu; očekivanja da će OPEC+ na sastanku početkom juna nastaviti s produženjem dobrovoljnog smanjenja proizvodnje nafte do kraja godine.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.